

NAISET URHEILUMUSEOSSA

Kalle Rantala
Museopäällikkö
TAHTO

TAHTO

MIKÄ ON TAHTO MITÄ TEEMME

Urheilun ja liikunnan kulttuurikeskus TAHTO

- Taustalla Suomen urheilumuseosäätiö (1938)
- Valtakunnallinen vastuumuseo, yksityinen keskusarkisto, erikoiskirjasto, laaja tutkimus ja tietopalvelutoiminta, Liikuntaseikkailu
- Julkinen tuki ~60% menoista (OKM, Helsinki)
- Henkilöstö 15+ vakituista
- Vakituksissa näyttelytiloissa (1943-) Olympiastadionilla 55 000 kävijää 2025

KARTTUVA KANSALLISKOKOELMA

- 36 000+ esinettä,
- 500 000+ valokuvaa,
- 2+ hkm arkistoaineistoa,
- 30 000+ kirjaa,
- kaikki alan lehdet

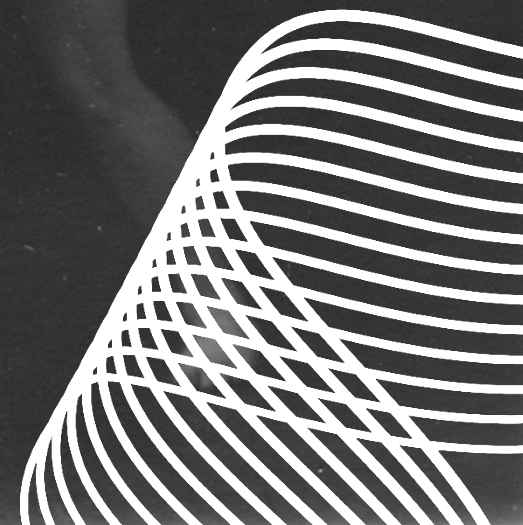

Anni Collan hoitaa kirjakokoelmaa 1940-luvulla.

**TALLENNAMME,
TUTKIMME
JA ESITÄMME**

Oriso

KOKOELMAPOLITIikka TALLENNAMME JA TUTKIMME

- Urheilu- ja liikuntakulttuuri suomalaisessa yhteiskunnassa
 - Liikuntaa edistäviä järjestöjä ~120 -> lajeja moninkertaisesti
 - Suomen suurin kansanliike
- Arkisto on alan päätearkisto, kirjastossa ”kaikki” alan julkaisut
- 99,9% kokoelmasta lahjoituksia
- Kokoelma- ja näyttelytutkimuksen ohella toteutamme tutkimusjulkaisuja tilauksesta sekä omiin julkaisusarjoihin

Kopon liite: päivittyvä painopistelista 1-2 vuoden haarukalla

<https://menestysseuranta.urheilututkimukset.fi/>
Noin 200-300 aikuisten arvokisamitalia vuodessa...

NAINEN KOKOELMISSA

- Naiset ovat kaikkialla, suhteellisesti lisääntyvässä määrin ja monipuolisemmin. Toimijoiden määrä kasvanut erityisesti kilpaurheilukulttuurin muutoksen myötä. ”Naisjaoksista ytimeen.”
- Esinetietokannassa sukupuoli ei ole indeksoitava asia – toki osassa esineistä käyttö- ja kuvailutiedossa viite sukupuolesta (esim. kilpailusarja, toimijan nimi jne..)

Ludowika Jakobssonin luistimen terä,
noin 1920

Voimisteluasus
1870-luvulta

Liisa-Maria Sneckin
maalivahdin maski
Nagano 1998

Viivi Lehikoisen
juoksuasun yläosa
2022

Linda Sällströmin
pelishortsit
2006 (18v)

Liisa Veijalaisen
Suunnistuspiikkari
1979

Maggie Kalkan mela 1938

FINLAND

*Gymnastikföreningen för
Fruentimmer i Helsingfors*

ESITÄMME – MUTTA MITÄ JA MIKSI

- Urheilun ja liikunnan arki, kohokohdat ja murrokset
- Merkittävyys / vaikutus suomalaisessa yhteiskunnassa
- Ajankohtaisuus (ilmiöt, tapahtumat, juhlavuodet)
- ”Rohkeus” uusiin näkökulmiin

Valinnoissa painavat myös taloudelliset tekijät (yhä enemmän): mihin saa kumppaneita, mikä tuo asiakkaita

MITEN ESITÄMME

- Päänäyttely (nykyinen 2020-)
 - Pukuhuone, Helsinki 1952, Sankarit, Lumi ja jää
 - Pop up -näyttelyt
- Erikoisnäyttelyt
 - Parhaillaan JUMPPATYTÖT
- Liikuntaseikkailu
 - Toiminnallinen tarinallistettu tila + koulujen oppimateriaalit
- Tilausnäyttelyt
- Verkkonäyttelyt
- Tutkimukset (tilaus ja omat)
- Some
- Lainat
- Kumppanuudet (esim. Urheilugaala)

Jukka Hämeenniemi

Keke Leppälä

Suuremmat erikoisnäyttelyt 2006-2026

Uimataidosta eväät elämään
Viestinviejät
Segelforeningen i Björneborg
Lasten viikot
12. pelaaja
Paini 100
Olympiarahat
Lasten viikot
100 vuotta luistimilla
Olympiastadion
Peking 2008
Lasten viikot
Naisfutis
Huippurheilua - vammaisurheilu Suomessa
Lasten paralympiaviikot
Paroni Jarno Saarinen
Veikkaus 70 vuotta
Lasten viikot
Tennisliitto 100
Ready - Steady - Go
Football Landscapes

Lasten viikot - seikkailumatka olympialaisiin
Matti Tainion väitöskirjanäyttely
Pesäpallo 90 vuotta
Soihdu saapuu!
Katso kenguru loikkaa!
Museum as artist media
Sähkeestä someen
Lumi, Lauta ja Laskeminen
Urheiluidolit
Naisten voimaa
Maailmanpyörä
Tapio Rautavaara 100 vuotta
STADIONIN REMONTTI 2015-2020
Olympiastadion
Nahasta nanoon - teknologia
Menneen talven lumet - ympäristö
Hikeä, huvia ja hyötyä - ihminen
Liikuntaseikkailu
Lauri Markkanen
Tahdon aarteet
Jari Litmanen
Jumppatyöt

Reflektointia

- 1) Mitä katvealueita on kokoelmassa?
- 2) Päänäyttely - tasapaino sisältöjen kesken?
- 3) Kuka urheilija(nainen) tai vaikuttaja suuremmaksi henkilönäyttelyksi ja milloin?

KIITOS

